

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 386.

Anden Session.

99de Møde.

Torsdagen den 27de Februar.

(Forts.)

N. Sørensen (forts.): Ja, sagde Ministeren, det vil finde Sted imellem selve Godsseieren og Fæsterne; de kunne handle derom med hinanden. Men i det Dieblik, den lovgivende Magt opgiver det og siger, at de selv uden videre Betingelse skulle handle derom med hinanden, da opgiver Lovgivningen hele den Beskyttelse, den hidtil har havt for disse Godser, og det er det, jeg mener den lovgivende Magt ikke har Ret til, uden at sætte Noget istedetfor, der svarer til Beskyttelsen og Begunstigelsen for Fæstebondestanden paa disse Godser hidtil.

Den hele Lovgivningsaaend, der er fulgt siden Provindsstalskændernes Begyndelse, er ganske i modsat Retning af den gamle Lovgivning for Fæstevæsenet. Vi fik en Anordning af 9de Marts 1838, som tog Fæsternes gamle Beskyttelse bort ved Rettergang, som gjorde det muligt for Godsseieren at jage de med Statter resterende Fæstere bort fra Gaardene, og saaledes har man bestandigt senere kun gaaet løs paa at borttage alle de Bestemmelser, som var givne til Fæsternes Beskyttelse, og naar de ere borttagne, saa er der ikke Mere tilbage at ønske om denne Ting, saa er Fæstevæsenet af sig selv forbt, saa ere alle Indfrankninger ophævede, og saa kunne vi sige: Fæsteren har ingen Medetendomsret (som han vil kalde det), saa har han ingen lovlig Beskyttelsesret mere; men det er det, som jeg mener, at den nuværende Tids Lovgivning ikke har Ret til; den maa gjøre det saaledes, at det er en Fortsættelse af det Oprindelige, en fortsat Beskyttelse ved Lovgivningen af Forholdene saaledes, som de have forplantet sig ved Fædrenes Omsorg, ligesom vi have hørt

oplæst her af de gamle Dokumenter, at der er taget Hensyn til Fæsternes Lary, et Hensyn, der altsaa ogsaa bør tages ved den tilkommende Lovgivning; thi hele Forholdet bestaaer jo i, at Besidderen og Fæsteren have saaledes Gaand i Hænde med hinanden, at det kun kan være og vorde deres fælles Bælfærd, at Fæsteren bliver Gier af sit Fæstested; thi, skal det kun være en almindelig Frihed til at bortselge ved Fæsteledighed, som tilstgtes, da har Fæsteren derimod at sætte alle de optænelige Midler, han kan finde paa, for at gjøre sig Fæstestedet saa nyttigt, som han kan, i hans Tid, og at udhale Fæstetiden saa langt som muligt, og saa ruinerende for Gieren, alt det, han kan. Men, vil man lære Fæsteren den Vej, ved at tage Lovgivningens Beskyttelse bort for ham, saa maa han jo gaae denne Vej, saa er der ingen anden Vej for ham at gaae. Af disse Grunde maa jeg stemme imod denne Lov.

Mourier: Ved det under Nr. 2 stillede Ændringsforslag skal jeg ikke længe opholde mig. Det er det selvsamme, som blev forkastet ved den forrige Behandling, og som nu gaaer igjen. Jeg henholder mig ganske til de, som mig synes, afgjørende Grunde, der dengang bleve anførte imod Forslaget, og skal kun gjøre opmærksom paa, hvad forøvrigt ogsaa forrige Gang bestemt nok blev udtalt, at dette Ændringsforslag jo umiddelbart skulde slutte sig til Lovudkastet, altsaa, ligesom selve Lovudkastet, udelukkende angaae de Tilfælde, hvor der i selve Crectionsbrevet indeholdes den specielle Clausul, at Besidderen ikke maa ansøge om Tilladelse til at afhænde det til Fideicommisset hørende Bøndergods. Men her gjælder saaledes i Gæt og Alt, hvad der tidligere blev fremhævet om, hvor lidet Anledning der er til at vedtage en saadan Bestemmelse som den fore-